

Įsivertinimo modelių apžvalga.

SIŪLOMI NAUDOTI ĮSIVERTINIMO MODELIAI

- Ofsted modelis
- NCSL/Becta matrica
- Cambridge Education
- Transforming Learning
- ENABLE modelis
- How Good is Our School?
- Investors in People standartas
- European Self-evaluation Framework (ESSE)
- The European Foundation for Quality Management (EFQM)
- ISO 9000
- BVM (CAF)

Dauguma modelių neišversti iš užsienio kalbos

Ofsted modelis

www.ofsted.gov.uk

www.surreycc.gov.uk/

- Savęs (mokyklos) vertinimo forma (SVF) pildoma **prieš atliekant patikrinimą (vertinimą)**. Šioje formoje atsižvelgiama į Švietimo ir inspektavimo įstatymo reikalavimus; teikiami duomenys apie mokyklos veiklą ir visus mokyklos darbo aspektus.
- Formą sudaro **rinkinys indikatorių, padedančių apžvelgti visos mokyklos darbo efektyvumą** <...> taip pat klausiama, į ką reikėtų atkreipti dėmesį patikrinimo metu, kad jis būtų naudingesnis mokyklai.
- Vertinama **keturių balų** skalėje (“netinkamai”, “patenkinamai”, “gerai”, “puikiai”)
- Kadangi lapą pildo vienas asmuo, kyla klausimas ne “Kas jį pildo?”, o “Kokiu pagrindu, **kokiais duomenimis remiantis šis lapas yra pildomas?**” (jis turi turėti patikimų duomenų)

NCSL / Becta matrica

<http://matrix.ncsl.org.uk>

- Ši matrica yra internetinio instrumento, skirto įsivertinimui ir veiksmų planavimui pavyzdys. Ji suteikia mokyklai galimybę įvertinti savo dabartinę padėtį pagal pateiktus teiginius (“dar neapsisprendėme”, “jau įtvirtinome”, “novatoriškumas”)
- Matrica galima naudotis nagrinėjant skirtingas jos dalis, kurių kiekvienoje yra daugiau smulkių skyrių
- Veiksmų planas kuriamas „automatiškai“ įrašytu atsakymų pagrindu, pildant teikiama pagalba (spec. elektroninė algoritminė programa)
- Po registracijos matrica išsaugo vartotojo atliktą darbą ir suteikia galimybę redaguoti jį pagal individualius poreikius

Cambridge Education

www.schoolcentre.net

- Cambridge Education parengė internetinę įsivertinimo ir mokyklos tobulinimo sistemą, kuri mokykloms leidžia apibendrinti viską į vieną sistemą
- Personalas gali prieiti prie visos medžiagos ir parengti sisteminius planus, kurie laikui bėgant plečiami ir tobulinami
- Skatinamas administravimo vaidmenų paskirstymas, nes bet koks skaičius personalo atstovų gali prisijungti prie sistemos ir prisidėti prie mokyklos tobulinimo plano kūrimo ir savęs vertinimo.

Transforming Learning

www.transforminglearning.co.uk

- Tai yra profesionali internetinė plėtros paslauga mokytojams, komandų vadovams ir direktoriams. Jis padeda mokytojams ir direktoriams sužinoti kolegų nuomonę apie:
 - mokytojų sukuriama motyvacinę aplinką klasėje;
 - komandų vadovų sukuriama aplinką komandoje;
 - mokyklos tobulinimo kontekstą, kurį sukuria direktoriai mokyklose;
 - direktorių ir jų vadovaujamų komandų vadovavimo stilių.
- Tokios išreikštos nuomonės pagrindu galima parengti individualias rekomendacijas, plėtros nurodymus ir veiklos planus. Instrumentą gali naudoti ir mokytojai asmeninio tobulėjimo tikslais arba kaip dalį planuoto tikslinio standartų tobulinimo anonimiškai lyginant apibendrintus duomenis apie klimata klasėje, visoje mokykloje

How Good is Our School?

www.hmie.gov.uk

- Savęs vertinimas pagal darbo rezultatų indikatorius. Metodas aprašo, kaip mokyklų inspektoriai vertina mokyklų darbo kokybę, ir pateikia mokykloms savęs vertinimo modelį. Išskiriami 7 indikatorių grupių aspektai.
- Mokyklos vertina savo darbą šešių balų skalėje. Pateikiami tik 2-ojo ir 6-ojo lygių aprašymai, kad mokyklos galėtų sukurti savo lygių aprašymus.

ENABLE modelis

www.enable-online.com/getting-started.htm

- Tai specialiosioms mokykloms ar specialiesiems poreikiams skirto modelio pavyzdys (*ENABLE – Emotional needs, Achieving, Behaving and Learning in Education – emociniai poreikiai, pasiekimai, elgesys ir mokymasis švietime*). Jo pagalba mokyklos darbas vertinamas pagal 7 sritis ir veiklos rodiklius: *priėmimas, teritorijos saugumas, politika, tėvų dalyvavimas, ugdymo programa, pažangos vertinimas, nuolatinis profesinis tobulėjimas*
- Pateikiamos formos gali būti naudojamos esamai veiklai vertinti, aptarimui pradėti, savęs vertinimo procesui pradėti ir mokyklos tobulėjimo rezultatams registruoti

Investors in People standartas

www.investorsinpeople.co.uk

- Investors in People standartas yra verslo tobulinimo instrumentas, sukurtas tam, kad “pagerintų organizacijos darbo rezultatus organizacijos žmonių dėka”. Šis standartas buvo taikomas ir mokykloms.
- Vadovėlis su etapais suskirstytomis rekomendacijomis, kaip pasiekti pripažinimą, pateikiamas patogaus segtuvo forma nuo pirmo žingsnio – idėjos - iki įgyvendinimo ir įvertinimo.
- Investors in People standartas ne tik remiasi išorės vertinimo metodu, bet ir pateikia lanksčią sistemą, kurią mokykla gali pritaikyti pagal savo reikalavimus, taip pat atspindi planavimo ciklą.

European Self-evaluation Framework **ESSE** (Effective School Self-Evaluation)

<http://www.ad-esse.com;>

- Šis modelis atsirado 2001-2003 metais vykdant bendrą Socrates fondo projektą, jam pritarta SICI (Europos šalių inspektorių) generalinėje konferencijoje.
- Tikslas - suteikti vertinimo instrumentus, kuriuos galėtų naudotis ES mokyklos ir jų išoriniai vertintojai.
- Pateikti mokyklų įsivertinimo ataskaitų pavyzdžiai
- Projekto metu modelis parengtas ir išbandytas 14 įvairių šalių skirtingų tipų mokyklose.

ESSE (Effective School Self-Evaluation)

<http://www.ad-esse.com;>

- Europos mokyklų savęs vertinimo (ESSE) modelis sukurtas tam, kad padėtų inspektoriams arba išoriniams vertintojams, atvykstantiems į mokyklą, kurioje neseniai buvo atliktas savęs vertinimas.
- Pagrindinė ESSE modelio paskirtis – padėti rinkti duomenis ir formuoti nuomones apie mokyklose atliekamo savęs vertinimo proceso efektyvumą.

ESSE modelio dalys:

- I dalis – Pateikiamas ESSE modelio loginis pagrindimas
- II dalis – Nurodomi kokybės indikatoriai
- III dalis – Pateikiami nurodymai kaip atlikti vertinimą
- IV dalis – Aptariamas balansas tarp išorinio ir vidinio vertinimo
- V dalis – Pateikiamos ataskaitos, kuriose nurodama, kas yra gerai ir ką reikėtų tobulinti
- VI dalis – Pateikiami konkretūs efektyvaus savęs vertinimo pavyzdžiai

ESSE įsivertinimo sritys ir indikatoriai

Sritis 1 - Vizija ir strategija

- 1.1. Tikslai ir vertybės
- 1.2. Įsivertinimo ir tobulinimo strategija ir politika

Sritis 2 – Pagrindinių indėlių vertinimas ir tobulinimas

- 2.1. Kolektyvas/ žmogiškieji ištekliai
- 2.2. Finansiniai ir materialiniai ištekliai

Sritis 3 – Pagrindinių procesų vertinimas ir tobulinimas

- 3.1. Politika, gairės ir standartai
- 3.2. Įsivertinimo veiklų planavimas ir įgyvendinimas
- 3.3. Tobulinimo veiklų planavimas ir įgyvendinimas

Sritis 4 –Vertinimas ir poveikis rezultatams

- 4.1. Pasekmių vertinimas ir tobulinimas
- 4.2. Įsivertinimo poveikis pagrindinių rezultatų tobulinimui

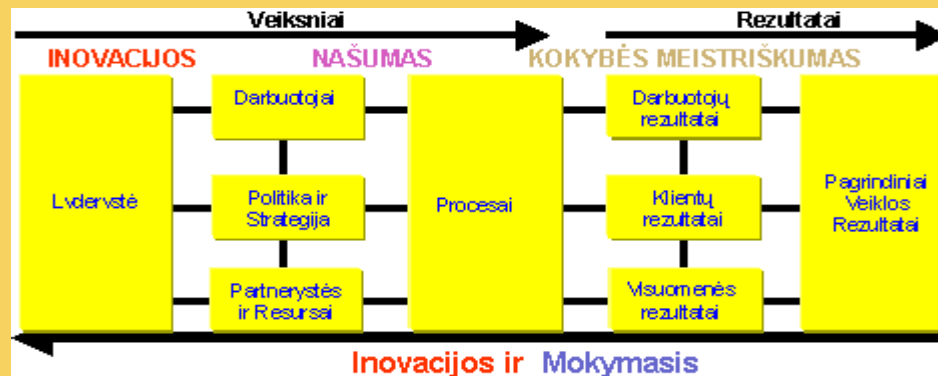

EFQM

(The European Foundation for Quality Management)

www.valuebasedmanagement.net

- EFQM – yra Verslo Meistriškumo Modelis, sukurtas darbo našumui didinti. Buvo sukurtas verslo įmonėms, tačiau tinka ir socialinės srities įstaigoms, mokykloms.
- Modelis pagrįstas prielaida, kad puikūs rezultatai pasiekiami per Lyderystę, Įstaigos Politiką ir Strategiją, kuri realizuojama per Žmones, Partnerystę, Išteklius ir Procesus
- Sistema sudaryta iš 9 pagrindinių elementų (žr. schemoje) Kiekvienas iš devynių elementų turi skirtingą įtaką Modelyje: stipriausias – Klientų Rezultatai, silpniausias – Visuomenės Rezultatai. Vienas iš Modelio pranašumų yra būtent **Sistema**. Jeigu apleidi vieną kurią nors sritį, anksčiau ar vėliau turėsi problemų. Mažų ar didelių – priklauso nuo įtakos

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ISO 9000

www.iso.org

<http://verslas.banga.lt>

- ISO standartai - Tarptautinės standartizacijos organizacijos (International Organization for Standardization) išleisti standartai, kuriuose išdėstyti kokybės vadybos sistemoms keliami reikalavimai, veiklos gerinimo bei kitos kokybės vadybos rekomendacijos
- Šie standartai priimti kaip nacionaliniai daugiau kaip 100 pasaulio šalių
- ISO 9000 ir 9001 yra mažai paplitę mokyklų sektoriuje, tačiau pateikia kriterijus, kuriuos galima taikyti vertinant vadovavimo ir administravimo kokybę

ISO standartai

- Su ISO 9000 standartais susijęs sertifikavimas šių sistemų atžvilgiu ir manoma, kad tai neatsiejami dalykai
- Iš tiesų įmonė gali įdiegti kokybės vadybos sistemą pagal ISO 9001 standarto reikalavimus, bet standartas nereikalauja jos sertifikuoti
- Minėtus standartus galima įsigyti Lietuvos standartizacijos departamento Standartų platinimo skyriuje. Deja, 2000 m. redakcijos standartai dar nėra išversti į lietuvių kalbą. Lietuviškos versijos dar teks palūkėti.

ISO standartų diegimo etapai

- Aukščiausiosios **vadovybės sprendimas** įdiegti ISO 9000 kokybės sistemą.
- Projekto valdymo ir darbo **grupės sudarymas**.
- Kokybės vadybos principų **propagavimas ir mokymas**.
- Esamos sistemos **tyrimas** (procesų identifikavimas) ir kokybės sistemos įdiegimo **veiksmų plano** sudarymas
- Kokybės **sistemos kūrimas** (įskaitant įforminimą dokumentais).
- Sistemos veikimo **įvadinis laikotarpis**.
- Vidaus auditas ir koregavimo **veiksmai**.
- Vadovybinė analizė ir sistemos **tobulinimas**.

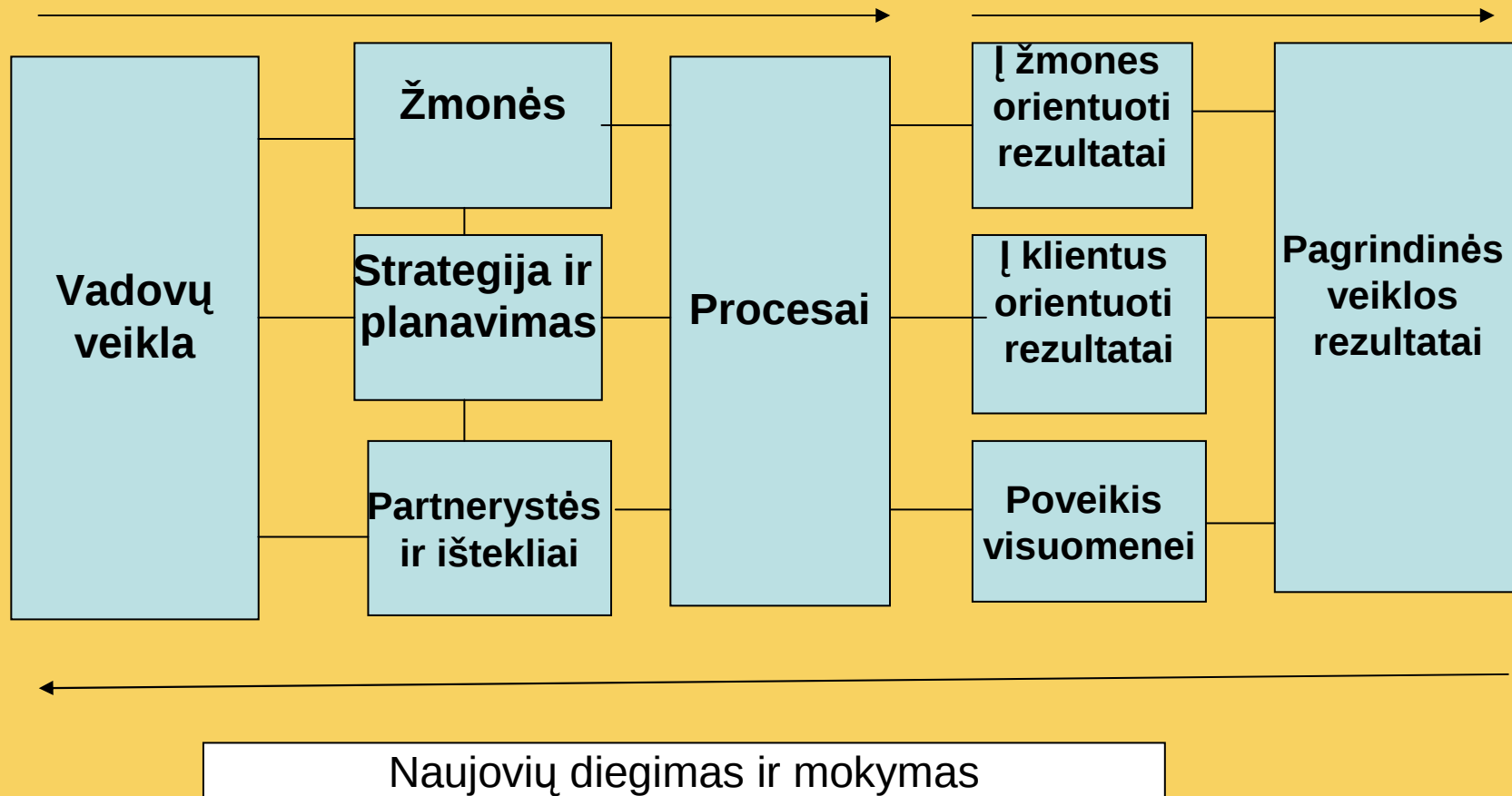
Bendrasis vertinimo modelis (BVM)

- Bendrasis vertinimo modelis - kokybės vertinimo modelis, parengtas Europos Sąjungos ekspertų darbo grupės, tobulintas ir išbandytas įvairiose šalyse
- Jis **orientuotas į rezultatus**, didelis dėmesys klientams, svarbi lyderystė ir tikslų pastovumas, darbuotojų įtraukimas, nuolatinis organizacijos tobulinimas ir naujovių diegimas, bendradarbiavimo plėtojimas

Galimybės

Rezultatai

BVM taikymas

Metodas – universalus, bet rekomenduojama laikytis pagrindinių privalomų elementų:

- 9 kriterijai (galimybių ir rezultatų)
- 28 daliniai kriterijai (pagrindiniai dalykai, kuriuos būtina svarstyti vertinant savo organizaciją)
- kiekvienas dalinis kriterijus aprašomas pavyzdžiais ir paaiškinimais, ką reikia daryti
- vertinimo sistemos (nustatytų balų skyrimas kiekvienam kriterijui)
- organizacijos tobulinimo žingsniai